

Uchwała Nr 213/g315/I/20

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 13 sierpnia 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust.1 pkt 5a oraz art. 25b ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uchwała, co następuje:

postanawia:

oddalić zastrzeżenia Burmistrza Debrzna do wniosku zawartego w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku Nr WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22 lipca 2020 r.

U Z A S A D N I E N I E

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził w okresie od dnia 10 lutego 2020 r. do dnia 5 czerwca 2020 r. kontrolę kompleksową miasta i gminy Debrzno. Celem kontroli – obejmującej lata: 2016 - 2019 oraz inne okresy w miarę potrzeby – zgodnie z postanowieniami art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Miejskiej w Debrznie i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej sformułowane zostało wystąpienie pokontrolne o numerze WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22 lipca 2020 r., w którym wskazano nieprawidłowości dostrzeżone podczas kontroli, jak również zawarto wnioski mające na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz zapobieżenie ich ponownemu wystąpieniu w przyszłości.

W pkt 1 ww. wystąpienia pokontrolnego wskazano jako nieprawidłowość: „*wykazanie w sporządzonych za 2019 r. sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego zaniżonych dochodów o kwotę 35.328,78 zł – saldo konta 901 – Dochody budżetu w ewidencji gminy (organu) na koniec 2019 r. wynosiło 47.069.139,85 zł, a dochody wykazane w ww. sprawozdaniach: 47.033.811,07 zł, czym naruszono § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.) – str. 23 i 31 protokołu kontroli.*

Zgodnie z opisem konta 901 – Dochody budżetu w załączniku nr 2 Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 342) saldo Ma konta 901 oznacza sumę dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok. Natomiast w myśl § 9 ust.1 i 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej kierownicy jednostek, kierownicy jednostek obsługujących i naczelnicy urzędów skarbowych są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym,

a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;”.

W odniesieniu do wyżej stwierdzonych nieprawidłowości określonych w punkcie 1 wystąpienia pokontrolnego, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, sformułowano, między innymi, wniosek o spowodowanie usunięcia przedstawionej nieprawidłowości poprzez sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Ponadto w przedmiotowym wystąpieniu pokontrolnym poinformowano Burmistrza Debrzna o przysługującym prawie zgłoszenia zastrzeżeń do wniosków zawartych w wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby.

W dniu 3 sierpnia 2020 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynęło pismo Burmistrza Debrzna z dnia 3 sierpnia 2020 r., w którym Burmistrz zgłosił zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w części objętej pkt 1 ww. wystąpienia pokontrolnego wskazując na okoliczności uzasadniające złożenie zastrzeżeń.

W odniesieniu do wniosku sformułowanego w zakresie ustaleń najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli wskazanych w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, Burmistrz Debrzna wniósł zastrzeżenia w zakresie: wykazania w sporządzonych za 2019 r. sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego zanizonych dochodów o kwotę 35.328,78 zł.

Tym samym, Burmistrz Debrzna nie zgodził się ze stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wyrażonym w wystąpieniu pokontrolnym nr WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22 lipca 2020 roku, jakoby ww. sprawozdania były sporządzone "nierzetelnie i nieprawidłowo." Jako podstawę zgłoszenia zastrzeżeń, składający je Burmistrz wskazał zarzut naruszenia prawa poprzez niewłaściwe zastosowanie "przez RIO przepisów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm)."

Zdaniem Burmistrza Debrzna: „W kontrolowanej jednostce konto 901 przed przejęciem posiadało saldo Wn i saldo Ma w związku ze zwrotami środków budżetowych. Zwroty były dokonywane ujemnym zapisem księgowym po stronie Ma 901, co można zauważyć w ujemnym wykonaniu dochodów w dziale 756, rozdział 75615, paragraf 0910 w sprawozdaniu Rb-27S za 2019 rok. „Per saldo” konta 901 przed przejęciem wynosiło 47.033.811,07, co było zgodne z dochodami wykonanymi w sprawozdaniu na koniec 2019 roku.”

Dodatkowo Burmistrz wskazał, że "Konto 901 nie jest kontem rozrachunkowym, gdzie należy wykazywać salda dwustronne Wn i Ma i w tym przypadku następuje kompensacja stron Wn i Ma (tzw. per saldo). Jedyńm błędem jednostki jest niemożność udokumentowania salda konta 901 przed przejęciem, ponieważ nie posiada danego wydruku. Jednostka posiada jedynie dokument przebiegający na wynik finansowy za 2019 rok na konto 961 z 901 oraz analityczne wydruki kont posiadających przed przejęciem ujemne wartości.”

Zatem, zdaniem Burmistrza Debrzna: "w ocenie kontrolowanej jednostki sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS o

nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym i są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej przed przeksięgowaniem pod datą ostatniego dnia roku budżetowego salda konta 901 na konto 961."

Tym samym, w ocenie organu wykonawczego *"RIO niewłaściwie zastosowała przepisy § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej albowiem w okolicznościach niniejszej sprawy, w świetle i kontekście powyższych wyjaśnień wnoszącemu zastrzeżenie nie można zarzucać nierzetelności i nieprawidłowości w rozumieniu w/w przepisów"*.

W tym stanie faktycznym i prawnym Kolegium tut. Izby stwierdza, co następuje:

Zgodnie z art. 25b ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zastrzeżenia do wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych rozpatrują kolegia izb. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko, stosownie do brzmienia art. 9 ust. 4 powołanej wyżej ustawy, zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Debrzna przysługiwało prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

W zakresie zarzutu odnoszącego się do zawartego w wystąpieniu pokontrolnym wniosku określonego w pkt 1, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku stwierdza, co następuje.

Z analizy zebranych w toku postępowania kontrolnego materiałów, wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 lipca 2020 roku, a także pisma stanowiącego zastrzeżenia wniesione przez Burmistrza Debrzna do wystąpienia pokontrolnego, Kolegium tutejszej Izby stwierdziło, że argumentacja przyjęta we wniesionym zastrzeżeniu do pkt 1 wystąpienia pokontrolnego nie może zostać uwzględniona przez Kolegium Izby, z przyczyn o których mowa poniżej.

Z ustaleń przeprowadzonej kontroli wynika, że wykazane w sporządzonym za 2019 rok sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, dochody gminy w wysokości 47.033.811,07 zł stanowiły sumę dochodów wynikających z 9 jednostkowych sprawozdań Rb-27S, tj. sprawozdań sporządzonych przez 8 jednostek organizacyjnych gminy działających w formie jednostek budżetowych oraz 1 sprawozdania jednostkowego Urzędu Miejskiego w Debrznie. Ze sprawozdań Rb-27S wynikały wielkości dochodów wykonanych przez poszczególne gminne jednostki budżetowe, zgodnie z poniższym zestawieniem:

1	Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie	99.245,03 zł
2	Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie w Cierzniach	185.563,32 zł
3	Szkoła Podstawowa w Debrznie	164.448,68 zł
4	Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy	7.578,39 zł
5	Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	19.841,84 zł
6	Szkoła Podstawowa w Uniechowie	14.918,99 zł
7	Przedszkole Miejskie w Debrznie	166.156,26 zł

8	Żłobek Gminny w Debrznie	183.168,11 zł
9	Urząd Miejski w Debrznie	46.192.890,45 zł
Razem:		47.033.811,07 zł

Dodatkowo, w trakcie kontroli ustalono, że wykazane w sporządzonym za rok 2019 sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, jak też w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2019, dochody w wysokości 47.033.811,07 zł były o 35.328,78 zł niższe od końcowego salda konta 901 - "Dochody budżetowe" w ewidencji budżetu gminy (organu finansowego), przed przesięgowaniem na konto 961 - "Wynik wykonania budżetu", wynoszącego 47.069.139,85 zł.

Ponadto ustalono, że konto 901 - "Dochody budżetu" w ewidencji organu finansowego wykazało na koniec 2019 roku (przed przeniesieniem na konto 961 - "Wynik wykonania budżetu") saldo 47.069.139,85 zł, tj. było o 35.328,78 zł wyższe od sumy dochodów wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-NDS za rok 2019 w wysokości 47.033.811,07 zł.

W sprawie ww. różnicy w wysokości dochodów podczas kontroli, pisemne wyjaśnienie złożyła Zastępca Skarbnika, cyt.: *"Różnica salda konta 901 a sprawozdaniami budżetowymi dotyczącymi wykonania dochodów za 2019 r - o kwotę 35.328,78 zł wynika ze zwrotu dochodu - odsetek w wysokości 35.271,67 zł oraz zwrotu środków zakończonego projektu w wysokości 57,11 zł. W związku z zacytaniem do budżetu kwot konta 901 powyższe kwoty na koncie widnieją jako ujemne pomniejszające wykonanie dochodów i na konto 906 przesięgowane zostały na stronę Ma."*

Kolegium tut. Izby zaznacza, że zasady rachunkowości należy stosować w taki sposób, by rzetelnie i jasno przedstawić sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy budżetu miasta i gminy Debrzno. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, należy ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniach finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

Zgodnie z opisem kont zamieszczonym w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 342):

"Konto 901 służy do ewidencji dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu:

- 1) na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222,*
- 2) na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224;*
- 3) z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224,*
- 4) z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133,*
- 5) pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133,*
- 6) pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133."*

Ponadto, *"ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 powinna umożliwiać ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek planu finansowego. Saldo Ma konta 901*

oznacza sumę dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961".

Kolegium tut. Izby odnosząc się dodatkowo do argumentacji przedstawionej przez odwołującego się do wniosku zawartego w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego, w zakresie udokumentowania salda kontra 901 przed przeksięgowaniem o treści: "*Jedynym błędem jednostki jest niemożność udokumentowania salda konta 901 przed przeksięgowaniem, ponieważ nie posiada danego wydruku. Jednostka posiada jedynie dokument przeksięgowujący na wynik finansowy za 2019 rok na konto 961 z 901*", wskazuje, że to na jednostce samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek dokumentowania zdarzeń i operacji finansowych. Ponadto, obowiązkiem wynikającym z ustawy rachunkowości, jest gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych w sposób zabezpieczający je przed niedozwolonymi zmianami, nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Brak wydruku obrazującego saldo konta 901 przed przeksięgowaniem oznacza, zdaniem Kolegium tut. Izby, że miasto i gmina Debrzno nie jest w stanie przedstawić zestawienia/dowodu, który w sposób jednoznaczny określałby dane z prowadzonej ewidencji, natomiast zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Zatem w świetle powyższych ustaleń Kolegium tut. Izby postanowiło oddalić zastrzeżenia wniesione przez Burmistrza Debrzna do wniosku zawartego w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium tut. Izby postanowiło jak w sentencji.

Uchwała jest ostateczna i nie przysługuje na nią środek odwoławczy.

Przewodnicząca Kolegium

Luiza Budner - Iwanicka

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Typ dokumentu	Uchwała wewnętrzna
Tytuł dokumentu	oddalić zastrzeżenia Burmistrza Debrzna do wniosku zawartego w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku Nr WK/0804/21/9/K/1/2020 z dnia 22 lipca 2020 r.
Sygnatura	213/g315/I/20
Data dokumentu	2020-08-13
Data złożenia podpisu	2020-08-17 14:28:55
Osoba podpisująca	Luiza Budner - Iwanicka; RIO w Gdańsku
Wystawca certyfikatu	2.5.4.97=VATPL-5170359458, CN=Certum QCA 2017, O=Asseco Data Systems S.A., C=PL
Identyfikator dokumentu	DA762D7F-64D0-4EEB-9DEA-DBD0EB7D039D